

Na de Britse-Keltische vorst Arthur staat zijn Fran-
kische tegenpool, Karel de Grote, centraal in de tweede
aflevering van onze serie "Nederlandse literatuur op
postzegels" van de heer J.Tolsma uit Roden.

Nederlandse literatuur op op postzegels (2)

Stond in de vorige aflevering de Brits-Keltische
vorst Arthur centraal, deze keer wil ik het graag met
U hebben over zijn Frankische tegenpool: Karel de
Grote. Karel de Grote vormt, evenals Arthur, de kern
van een grote verzameling ridderverhalen, de zg.
voorhoofse of Karelromans. Het karakter van deze ver-
halen is echter volstrekt anders dan dat van de
Arthur verhalen, waarin de ridders van de ronde ta-
fel op voet van gelijkheid met elkaar omgaan. De
vorm van de ronde tafel verwijst ook naar die bijna
democratische structuur.

In de Karel-romans daarentegen is Karel de abso-
lute vorst aan het hoofd van een hiërarchisch opge-
bouwde maatschappij. Karel is keizer ten gevolge
van een goddelijk besluit en is daardoor, als vorst
van een geweldig rijk, tevens de plaatsbekleder van
God. Zo zagen zijn onderdanen en zijn biografen het
althans. Vgl. Frankrijk Yv 1497 (1).

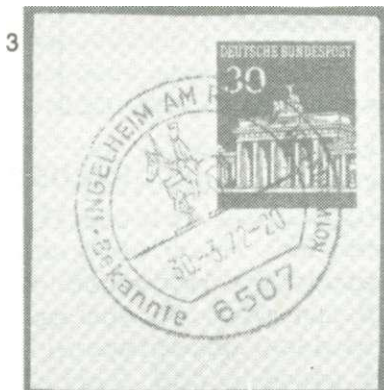

Deze geweldige uitstraling van Karel de Grote, die overigens ook in werkelijkheid iemand van zeer fors postuur is geweest, verklaart wellicht de overvloed aan verhalen rondom zijn persoon. Het is immers voor de status van een verhaal (en voor de status van de verhalen-verteller) van groot belang dat de held een voor ieder herkenbare en gewaardeerde of gevreesde figuur is. Niemand is daarvoor in de middeleeuwen beter geschikt dan de figuur van Karel de Grote.

Zijn faam blijkt ook al uit het feit dat de verhalen die wij kennen, en die stammen uit de 13e eeuw of later, de neerslag vormen van een grote verzameling verhalen die vanaf de tijd van Karel de Grote (742 - 814) mondeling van vader op zoon zijn overgeleverd gedurende meer dan 4 eeuwen.

Dp het Italiaanse zegel (2) ziet U een van de belangrijkste gebeurtenissen uit het leven van Karel nl. zijn kroning tot keizer in Rome in het jaar 799. Het stempeltje van het Duitse Ingelheim am Rhein (3) bevat de beeltenis van Karel de Grote te paard, 't Refereert aan de bekendste voorhoofse roman uit onze literatuur: Karel ende Elegast. Die roman begint aldus:

*Vraye historie ende al waer
Magh ic u (ver)tellen. Hoort er naer
Het was op ene avondstonde
Dat Karel slapen begon(de)
Te Inghelem op den Rijn*

Dan volgt de wonderlijke geschiedenis waarbij Karel die dus op zijn kasteel te Ingelheim lag te slapen, door een engel gewekt wordt om uit stelen te gaan. Tijdens die tocht, waarbij hij hulp krijgt van een trouwe maar ten onrechte verbannen vazal, Elegast, ontdekt Karel een complot met als doel hem te vermoorden. Uiteraard weet hij dit met de hulp van Elegast te voorkomen.

Het gevelsteentje uit de serie Kinderzegels (NVPH 1081) (4) en het stempel van Dendermonde (5) verwijzen naar een ander verhaal rond Karel de Grote. Hier gaat het om de vier Heemskinderen of beter om de oorspronkelijke roman waarop dit verhaal is gebaseerd, nl. Renout van Montalbaen.

U kent de geschiedenis vast nog wel: de ruzie tussen de vier kinderen van Haymyn en Karel de Grote. De vier broers of heemskinderen strijden jarenlang onder leiding van Renout en met de hulp van het onoverwinnelijk ros Beyaart tegen de ridders van Karel de Grote.

5

Er komt pas een einde aan de vete als Renout het trouwe dier aan Karel als zoenoffer aanbiedt. De keizer, die hier een merkwaardig zwakke rol speelt, besluit dan het dier met molenstenen om de hals en de benen te verdrinken. Dit natuurlijk tot groot verdriet van de vier heemskinderen maar ook van de lezer die de held uit het verhaal op een onrechtvaardige manier ten onder ziet gaan.

Voor de middeleeuwer zal het wellicht anders gelegen hebben; zelfs deze voor ons onbegrijpelijke beslissing is in zijn ogen de bevestiging van de almacht van keizer Karel de Grote.

J.Tolsma

Overgenomen uit "Grunopost".

VERENIGINGSNIEUWS

RONDZENDDIENST

Als we dit schrijven (23 juli) zijn er nog enkele honderden boekjes nodig om de rondzendingen weer goed van start te kunnen laten gaan. Het bestuur is optimaal gestemd en meent dat dat wel zal lukken.

Wilt U zich het komende seizoen goed houden aan de spelregels o.a. de zending tijdig doorgeven aan de opvolger, de boekjes goed nakijken en bij onregelmatigheden deze direct melden bij Uw sectiehoofd. Ook Uw betalingen voor de uitgenomen zegels dienen binnen de daarvoor geldende tijd voldaan te worden. Wanneer ieder lid zich aan de regels houdt dan belooft het weer een goed rondzendseizoen te worden.

FINANCIEN

Tijdens de jaarvergadering is besloten alle nog openstaande obligaties af te lossen. Willen de houders van deze stukken zich voor uitbetaling in verbinding stellen met de penningmeester?

VEILING

Tijdens de vergadering op 2 september a.s. zal een wat grotere veiling worden gehouden. De kavellijst is in dit nummer opgenomen. Schriftelijk bieden is niet mogelijk. U moet zelf naar de vergadering komen. Er zijn weer vele leuke kavels tegen aantrekkelijke inzet prijzen. Wij hopen op een goede opkomst.